

FELSEFEYE GİRİŞ

1. Felsefeyi başlatan ilk bilge kişinin Thales olduğu kabul edilir. Thales'le birlikte Yunanlıları farklı kılan neden, bilimle büyüü birbirinden ayırarak doğayı incelemeleri ve varlık evren ve yaşam üzerine ürettikleri fikirlerde Tanrı merkezden uzaklaşmalarıdır.

Bu parçaya göre, felsefenin Thales'le başlamasının sebebi aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Eleştirici ve şüpheci bir yaklaşımla dünyayı incelemesi
- B) Bakışlarını dinden ayırıp doğaya çeviren ilk filozof olması
- C) Dinsel açıklamalara aldırmadan, olayları farklı bir gözle incelemesi
- D) Soyut varlıkları bir kenara bırakarak somut varlıkları incelemeye başlaması
- E) Felsefesinin temelini kendisinden önceki düşünce biçimine dayandırması

2. Felsefi düşünce, basit olarak bazı görüşlere sahip olmaktan çok daha fazla şey gerektirir. Her insanın toplumundan belli bir felsefeyi aldığı söylenebilir. Ancak bu, her insanın bir filozof olduğu anlamına gelmez. Çünkü gerçek anlamda felsefi düşünce için zorunlu olan eleştirel veya detaya inen düşünce yapısına ancak sınırlı bir insan grubu sahiptir ki biz bu insanlara filozof diyoruz.

Bu parçaya göre, bir filozofu diğer insanlardan ayıran temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olayları bütünlüğü içinde ele alması
- B) Belli bir felsefi görüşe sahip olması
- C) İçinde yaşadığı toplumun genel görüşlerini benimsemesi
- D) Derinlemesine sorgulayan bir bakış açısına sahip olması
- E) Konulara akla ve mantık ilkelerine uygun yaklaşması

3. Felsefe tarihine bakıldığında, felsefi sistemler arasında bir süreklilik ve bağlantı, etki ve tepki, tez ve antitez ilişkisi görmek mümkündür. Örneğin Sokrates Sofistlere tepki olarak, Empedokles ve Demokritos ise Parmenides – Herakleitos çatışmasından sonra ortaya çıkmıştır. Yine Platon felsefesinde Sokrates'ten, Aristo-teles ise Platon'dan etkilenmiştir.

Bu parça, aşağıdaki yargılardan hangisine örnek olabilir?

- A) Tüm filozoflar bilgiye ulaşma aşamasında kuşkucu bir tavır sergiler.
- B) Felsefi bilgiler kendi içinde tutarlı olma özelliğine sahiptir.
- C) Felsefi düşünceler birbirleriyle ilişki ve etkileşim içindedir.
- D) Her filozof bilgiden çok bilgiye ulaşma biçimine önem verir.
- E) Felsefi sistemler her çağda farklı konulara açıklık getirir.

4. Felsefe, davranışı öğretir insana, konuşmayı değil. Felsefe; herkesin kendi yasına uygun olarak yaşamasını ister, sözleriyle davranış biçimi birbirine aykırı olmasın, bütün yaşantısı tutarlı olsun, tüm eylemlerinin bir rengi olsun ister.

Bu parçaya göre, felsefenin işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireye farklı görüşleri karşılaştırma olanağı sağlamak
- B) İnsanın bir yaşam biçimi oluşturmasını sağlamak
- C) Bireyi bilgilendirerek mutluluğa ulaştırmak
- D) İnsanın yaşam ve evren hakkındaki merakını gidermek
- E) Bilinmeyenler konusunda düşünmesi için bireyi cesaretlendirmek

5. İlkçağ'da Yunanistan ve Güney İtalya'da pek çok şehir devleti kuran Yunanlılar işlerini kölelere gördürürken, politika ve kültürle uğraşacak zaman buldular. Yaşanan bu kent düzeninde düşünce sistemlerinde ilerleme kaydettiler. Mitsel düşünceyi korkusuzca sorgulayarak, deneyim ve akla dayalı bir düşünce sistemine geçtiler. Doğal süreçleri doğal güçlerle açıklayan bu düşünürler, felsefe tarihinin de ilk filozofları oldular.

Buna göre, felsefi düşüncenin oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Özgür düşünce ortamının
- B) Kültürler arası etkileşimin
- C) Nüfus dağılım dengesinin
- D) Sınıfsız toplum yapısının
- E) Artan bilimsel buluşların

6. Felsefenin amacı bilim, sanat, din vb. gibi farklı alanların varlıkla ilgili genellemelerinin ve açıklamalarının arasında bağlar kurmak, toptan ve birleştirici bir görüşle doğa, insan ve evren hakkında geniş bir bilgi ortaya koymaktır.

Bu cümlede felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) "Bilmek için bilmek" amacını taşıması
B) Rasyonel temellere dayanması
C) Hipotetik sonuçlar içermesi
D) Subjektif bir niteliğe sahip olması
E) Tümel yargılara ulaşmayı amaçlaması
7. "Felsefe bireyin mutluluğunu sağlayacak olanakların, araçların araştırılmasından başka bir-şey değildir; felsefenin yapacağı iş yalnız bu-dur."

Epikuros bu açıklamasıyla felsefenin hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Yaratıcılığa dayanmasını
B) Eleştirel ve sorgulayıcı olmasını
C) Akla ve mantığa dayalı olmasını
D) Pratik faydasının olmasını
E) Sınamamaz nitelikte olmasını
8. Dünya nasıl yaratıldı? Olan bitenin ardında bir güç ve bir anlam var mı? Ölümden sonra bir hayat var mı? Hepsinden önemlisi nasıl yaşa-malıyız? Bu türden sorular çağlar boyunca in-sanları meşgul etmiştir. Ancak incelenen konular ve araştırmalara temel alınan sorular aynı olsa bile hiçbir felsefi sistem diğere ne benze-mez.

Bütün felsefe sistemlerinin birbirinden farklı olması, felsefenin hangi özelliği ile açıklanabilir?

- A) Sistematik bir bilgi olmasıyla
B) Bilimlerden yararlanmasıyla
C) Subjektif olmasıyla
D) Varlığı bütün olarak ele almasıyla
E) Rasyonel olmasıyla
9. 18.yüzyıl Aydınlanma Çağı'nın parolası "Bilmeye cesaret ediniz" olmuştur. Bu çağ insanlık için çok büyük değişmelerin olduğu bir çağdır. Doğaüstü doğalla, din bilimle, din adamları filozoflarla, tanrısal buyruk doğa yasalarıyla yer değiştirmiştir. Sosyal, siyasal ve dinsel bütün sorunların çözümünde, deneyin rehberliğindeki akıl yüceltilerek, araç olarak kullanılmış ve böylece insanın ve toplumun mükemmelleştirileceğine inanılmıştır.

Bu parçaya dayanarak Aydınlanma Çağı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dinsel inanışların yanısıra akla büyük değer verilmiştir.
B) Tüm sorunlara kesin çözümler bulunmaya başlanmıştır.
C) İnsanın, sahip olduğu akla duyduğu güven artmıştır.
D) Bilimsel düşünüş yerini metafizik açıklamalara bırakmıştır.
E) Deney ve gözlemi aşan bilgilere başvurulmuştur.
10. "Atına uyusuk bir at, ben de onu uyandırıp canlandırmaya çalışan bir at sineğiyim."

Sokrates'in bu benzetmesine dayanarak filozoflar için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Evreni bilmeye ve anlamaya çalışırlar.
B) Akıl ve mantık ilkelerini temel alırlar.
C) Çağın sorunlarına çözüm üretirler.
D) Olanı değil, olması gerekeni ararlar.
E) İnsanları rahatsız ederek düşüncelerini sağlarlar.

- Soru No : 1 , Doğru Şık : E
Soru No : 2 , Doğru Şık : D
Soru No : 3 , Doğru Şık : C
Soru No : 4 , Doğru Şık : B
Soru No : 5 , Doğru Şık : A
Soru No : 6 , Doğru Şık : E
Soru No : 7 , Doğru Şık : D
Soru No : 8 , Doğru Şık : C
Soru No : 9 , Doğru Şık : C
Soru No : 10 , Doğru Şık : E

1. Platon'un çevremizde gördüğümüz varlıkların sürekli farklılaştığını ileri sürmesi; Herakleitos'un hiçbir şeyin kendisiyle aynı kalmadığını, her şeyin sürekli oluş içinde olduğunu savunması 19.yy da bilimsel gelişmelere temel oluş-turan görüşlerdi. Bu görüşlere dayanan Darwin, canlıların evrimsel bir süreç içinde olduğunu, Comte ise, toplumların çeşitli aşamalardan geçtiğini ortaya koydu.

Bu parçada, felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Bilimlere öncülük edip yeni çalışma alanları açtığı
B) Ele aldığı konuların bilimsel konulardan farklı olduğu
C) Konularına yaklaşımının öznel bir nitelik taşıdığı
D) İleri sürdüğü görüşlerin deneysel yöntemle kanıtlanamadığı
E) Bilme ve anlama merakını soyut düşünceye dayandırdığı
2. Evrenin ana maddesinin ne olduğunu, ruhun ölümsüz olup olmadığını bir ansiklopediye bakıp öğrenemeyiz. Ansiklopedi bize nasıl mutlu olabileceğimizi de anlatamaz. Ancak bugüne kadar yaşamış insanların neler düşündüğünü bilmek, felsefe ile ilgilenmek kendi dünya görüşümüzü oluşturmamıza yardım edebilir.

Bu parçaya göre, felsefenin bireye sağladığı yarar aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Günlük yaşantımızı kolaylaştırmaya yardımcı olur.
B) Düşünce gücümüzü geliştirerek mutlu olmamızı sağlar.
C) Diğer bireylerle ortak bir görüşü benimseterek toplumsal birliği oluşturur.
D) Farklı görüşlerden yararlanarak bir yaşam çizgisi geliştirmemizi sağlar.
E) Bilimin çözümleyemediği konulara açıklık getirir.
3. Felsefi bilgiyi veya felsefeyi anlamaya çalışırken yapılması gereken en doğru davranış, tarih boyunca kendilerine filozof denilen kişilerin yaptıkları işlere bakmak olacaktır. Böyle bir bakış açısıyla konuya bakıldığında ise filozofların farklı zamanlarda, farklı kültürlerde, farklı amaçlar ve farklı işlevlerde, farklı felsefeler ürettikleri görülmektedir.

Bu parçada, felsefi bilginin hangi özelliği üzerinde durulmaktadır?

- A) Yöntemli olarak elde edilmesi
B) Merak ve hayrete dayanması
C) Öznel bakış açısıyla oluşturulması
D) Olması gerekeni ele alması
E) Sezgisel temelli olması
4. Kierkegaard, "bütün yaşamını, doymuşluğu içinde uyuklayan insanları nasıl uyandırabileceğini düşünmekle geçirdiğini" söyler. Çünkü ona göre felsefe, var oluşun bilincine vardırıma, yaşama anlam kazandırmaya yönelik olmalıdır.

Kierkegaard'a göre, felsefenin işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumun, gereksinim duyduğu konuları araştırmak
B) Aynı anda bir çok değişik konuyu felsefi yöntemlerle incelemek
C) Araştırılması güç olan sorulara cevaplar aramak
D) Her yerde geçerli olan evrensel ahlak yasalarına ulaşmak
E) Bireyi bilinçlendirerek anlama ve gerçeği görme ihtiyacını gidermek
5. Derrida, yazmakta olduğu tezini inceleyen hocasının "iyi, güzel de nereye gittiğinizi gerçekten görmüyorum" şeklindeki itirazına, "eğer nereye gittiğimi göreceksen, zannederim oraya varmak için bir adım daha atmazdım" diyerek cevap verir.

Derrida'ya göre, bir filozof araştırmasını ya-parken nasıl bir tavra sahip olmalıdır?

- A) Olması gerekeni saptamaya çalışmalıdır.
B) Bütünsel bilgiye ulaşma isteği taşımalıdır.
C) Yaşamda yol göstermeyi amaçlamalıdır.
D) Daima bir arayış içerisinde olmalıdır.
E) Akıl ve mantık ilkelerine bağlı kalmalıdır.

6. İlkçağın önemli filozoflarından olan Aristoteles "havanın ağırlıksız olduğunu" ve "cisimlerin ağırlıklarıyla orantılı bir hızla yere düştüğünü" iddia etmiştir. Bu bilgiler 17. yüzyılda gerçekleştirilen bilimsel çalışmalarla yanlışlanmış ve Aristoteles'in düşünceleri ancak 17. yüzyıla kadar etkinliğini sürdürmüştür.

Bu durum, aşağıdaki yargılardan hangisine örnek verilebilir?

- A) Felsefi bilgilerin temellendirilmesinde kullanılan tek kaynak deneydir.
B) Felsefe tarihindeki düşüncelerin geçerliliği bilimsel gelişmelerden etkilenir.
C) Felsefi yaklaşımlar arasında karşılıklı bir etkileşim vardır.
D) Toplumların modernleşmesiyle birlikte felsefenin ele aldığı konularda artış olmuştur.
E) Filozofların araştırdığı problemler çoğunlukla metafizik nitelik taşımaktadır.
7. İlkçağ doğa felsefesi evrende bulunanları araştırma ve sorgulama amacını güdüyordu. Bu yoğun çaba, birbirinden farklı olayların ortak yönlerinden soyutlamalar yapılarak elde edilecek il-kelerin arayışı üzerine kuruluydu. Thales, Pythagoras gibi filozoflar bu dönemin sistematik düşünme biçimini kullanan filozoflardır.

Buna göre, Thales ve Pythagoras gibi bazı doğa filozoflarının neyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Doğayı, düzenli ve yöntemli bir şekilde inceleyerek genellemelere ulaşmayı
B) Doğadaki nesne ve olayların, varlığını soyut idealardan aldığını göstermeyi
C) Herkesin üzerinde uzlaşabileceği ortak doğrulara ulaşmayı
D) Evrenin ve doğanın ardındaki duyulanamaz özleri açıklığa kavuşturmayı
E) Evrenin işleyişini tam olarak bilmenin imkansız olduğunu kanıtlamayı
8. "Felsefe kuşku duymakla başlar ve inancın başladığı noktada son bulur."

Bu cümlede felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) İçinde bulunulan koşullardan etkilenmesi
B) Akıl ve mantık ilkelerine dayalı olması
C) Anlama ve gerçeği görme ihtiyacını gidermesi
D) Kendi içinde tutarlı bir bütün oluşturması
E) Eleştirel ve şüpheci bir tavra sahip olması
9. I. Yunusların kendi aralarında kurduğu bir işaret sistemi var mıdır?
II. Doğa taklit yoluyla mı yoksa yaratma yoluyla mı bir esere daha iyi yansıtılabilir?
III. İnsanın evrendeki yeri ve yaşamının anlamı nedir?

Yukarıdaki sorulara verilen yanıtlar sırasıyla aşağıdaki bilgi türlerinden hangilerinin kapsamında değerlendirilir?

- A) Bilimsel bilgi - Sanat bilgisi - Gündelik bilgi
B) Teknik bilgi - Gündelik bilgi- Bilimsel bilgi
C) Bilimsel bilgi - Sanat bilgisi - Felsefi bilgi
D) Felsefi bilgi - Bilimsel bilgi - Teknik bilgi
E) Bilimsel bilgi - Gündelik bilgi - Felsefi bilgi
10. Felsefe; günümüzden yaklaşık olarak 2600 yıl önce bugünkü Aydın ili yakınlarında (Miletos) ortaya çıkar. Bu tarihten önceki düşünce sis-temlerini felsefe olarak kabul etmiyoruz. Çünkü onlar çoğunlukla yaşamsal pratikler dikkate alınarak ortaya çıkarılan dinsel ya da mitolojik açıklamalar şeklindeki düşüncelerdir. Felsefeyi farklı kılan ise insanın kendisini dinin, mitolojinin ya da "fayda" amacının baskısından kurtararak, salt bilme merakıyla aklını harekete geçirmesidir.

Buna göre felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanlık tarihinde ortaya çıkan ilk düşünce tarzıdır.
B) Bir şeye yalnızca "bilmek için bilmek" amacıyla yönelmektir.
C) Eleştiride bulunmaksızın kabul edilen bilgilerden oluşur.
D) Felsefenin amacı, yaşamsal pratikleri geliştirmektir.
E) Geçmişten gelen bilgileri güçlendirerek yaymaya çalışmaktır

- Soru No : 1 , Doğru Şık : A
Soru No : 2 , Doğru Şık : D
Soru No : 3 , Doğru Şık : C
Soru No : 4 , Doğru Şık : E
Soru No : 5 , Doğru Şık : D
Soru No : 6 , Doğru Şık : B
Soru No : 7 , Doğru Şık : A
Soru No : 8 , Doğru Şık : E
Soru No : 9 , Doğru Şık : C
Soru No : 10 , Doğru Şık : B